

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1835,Wystawa-Ocaleni-z-nieludzkiej-ziemi-Losy-uchodzstwa-polskiego-w-ZSRS-w-latach-19.html>
07.04.2026, 13:45

Wystawa „Ocaleni z »niełudzkiej ziemi«. Losy uchodźstwa polskiego w ZSRS w latach 1942-1950” - Poznań, 14 stycznia 2008 r.

14.01.2008

Dnia 14 stycznia br. w Centrum Kultury „Zamek” w Poznaniu Ireneusz Adamski, dyrektor Oddziału IPN w Poznaniu, oraz dr Waldemar Hendke, naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej, otworzyli wystawę poświęconą Polakom ocalonym z sowieckiej Rosji przez armię generała Andersa. Po otwarciu wystawy przybyli na otwarcie goście udali się do sali w Kinie „Pałacowym” CK „Zamek”, gdzie dr Waldemar Handke wygłosił referat „Odzyskani przez Andersa”, będący dopełnieniem problematyki wystawy. Po prelekcji zgromadzonej publiczności przedstawiono kronikę filmową z 1943 r. pt. „Dzieci”, która przybliżała losy ocalonych wraz z cywilami polskich dzieci.

Sprowadzona z Łodzi wystawa ukazuje najbardziej niezwykły rozdział historii polskiej diaspory - losy polskiej ludności cywilnej, która opuściła w 1942 r. Związek Sowiecki wraz z armią generała Władysława Andersa. Po raz pierwszy w dziejach naszego kraju tak liczna grupa polskich obywateli znalazła się w odległych regionach świata: na Bliskim Wschodzie, w Indiach, Afryce, Meksyku i Nowej Zelandii. Te egzotyczne kraje stały się miejscem zamieszkania kilkudziesięciu tysięcy dawnych mieszkańców Podola, Polesia, Wołynia, Nowogródzyczyny, Wileńszczyzny i innych regionów Polski wschodniej, okupowanej po 17 września 1939 r. przez ZSRS.

Prezentowane na wystawie zdjęcia i eksponaty pochodzą ze zbiorów prywatnych oraz Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w Warszawie, Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu, Archiwum Wytwórni Filmów dokumentalnych i Fabularnych w Łodzi, Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, ośrodka KARTA, Związku Sybiraków w Łodzi i archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

3

4